

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Jiřinou Benešovou v právní věci žalobce **Z. S.**, bytem Xxx, zastoupeného JUDr. F. V., Ph.D., advokátem se sídlem v Praze 1, Xxx, proti žalovanému **Xxxx, k.s.**, se sídlem v Xxx, IČ: xxx, zastoupenému JUDr. I. D., advokátkou se sídlem v Brně, Xxx, o zaplacení 200.000,- Kč a poskytnutí zadostiučinění,

t a k t o :

- I. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci do tří dnů od právní moci rozsudku částku 200.000,- Kč.
- II. Žalovaný **je povinen** do třiceti dnů od právní moci rozsudku uveřejnit na vlastní náklady formou tiskové inzerce v jednom celostátním deníku (alternativně Lidové noviny, MF Dnes, Hospodářské noviny nebo Právo) o velikosti jedné osminy (1/8) tiskové strany následující omluvu:

„Omluva.

Na velkoplošné venkovní tiskové reklamě naší společnosti jsme k podpoře prodeje míchačky stavebních hmot v měsíci září 2004 užili slovní spojení „Xxxx“.

Tímto jednáním jsme neoprávněně změnili a užili část verše textu písně „Xxxx“, který zní „Xxxx“. Panu Z. S. , autorovi písně „Xxxx“ se omlouváme.

Xxxx, k.s.“

III. Žalovaný **je povinen** nahradit žalobci náklady řízení ve výši 24.441,50 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku na účet JUDr. F. V., Ph.D., advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou u zdejšího soudu domáhal vydání rozhodnutí, kterým by byl žalovaný povinen poskytnout žalobci zadostiučinění formou omluvy a vydání bezdůvodného obohacení ve výši 200.000,- Kč. Svoji žalobu odůvodnil poukazem na to, že žalobce je jediným autorem textu písně „Xxxx“, toto dílo vytvořil v roce 1980 a v tomto roce byla píseň zařazena do televizní pohádky „Xxxx“. Autorem hudby k tomuto textu je J. U.. Žalovaný je obchodní společnost, která provozuje síť velkoplošných prodejen s potřebami pro dílnu, dům i zahradu. Předmětem podnikání žalovaného je mimo obchodní činnost i činnost reklamní. Text písně žalobce obsahuje mimo jiné i verš „xxx“. Tento verš splňuje sám o sobě znaky autorského díla ve smyslu autorského zákona. Inkriminovaná část díla žalobce nebyla v době vzniku tohoto díla, textu, ustáleným rčením. Žalovaný dílo žalobce upravil a užil následně na velkoplošné venkovní reklamě (billboardu), a to nejméně v září roku 2004 k podpoře prodeje míchačky na stavební hmoty, a to tak, že vypustil slova „... xxx...“ a z původního verše ponechal „xxxx“. Odkaz na verš žalobce zdůraznil žalovaný i posunutím slov „... xxx...“ o řádek níž oproti slovu „xxx...“. Jak žalobce zjistil, byl tento billboard s uvedeným textem vylepen nejméně na 211 plochách. Žalobce však nikdy žalovanému neudělil souhlas jak ke změně svého díla, tak k jeho užití pro účely reklamy žalovaného, žalovaný také nikdy žalobce o udělení souhlasu k užití takto upraveného díla nepožádal.

Žalovaný s tvrzením žalobce nesouhlasil a navrhl, aby žaloba byla zamítnuta. Nerozporoval tvrzení žalobce, že žalobce je jediným autorem textu písně „Xxxx“. Nesouhlasil však s tvrzením žalobce, že změnil dílo žalobce tím, že vypustil slova „... xxxx...“ a z původního verše ponechal pouze verše „xxxxxx“ a následně toto upravené autorské dílo užil na své velkoplošné venkovní reklamě s tím, že žalobce nikdy neudělil žalovanému souhlas ke změně svého díla a následně k užití změněného díla pro účely reklamy žalovaného, a že žalovaný ani nikdy žalobce o takové užití nepožádal. K tomu žalovaný uvedl, že užil-li ve své reklamní akci mj. slogan ve slovní podobě „Xxx xxx“, doplněný o rozsáhlou obrazovou úpravu, nejedná se podle žalovaného o neoprávněné užití autorského díla, a to ani jeho části v upravené podobě. Žalovaný je toho názoru, že uvedené slovní spojení, které se na reklamě skutečně vyskytovalo, zvláště pak při vědomí dominantního obrazového ztvárnění, nemá kromě tří shodných slov s textem písně

žalobce nic společného. Reklamní slogan je jakýsi nepatrný fragment slovního spojení, avšak bez jakýchkoliv bližších souvislostí s textem, které by domněnku žalobce o spojitosti tohoto textu a reklamního sloganu významně podporovalo.

Soud ve věci provedl důkazy vyjádřením Občanského sdružení DILIA, divadelní a literární agentury v Praze, ze dne 16.12.2004, vyjádřením AURA-PONT, divadelní a literární agentury Praha ze dne 10.12.2004, zmenšeninou billboardu žalované společnosti na reklamu míchačky na beton, potvrzením Ochranného svazu autorského pro práva k dílům hudebním Praha ze dne 10.12.2004, výpisem z obchodního rejstříku žalované společnosti, přípisem advokáta JUDr. F. V., Ph.D., ze dne 15.11.2004, adresovaným žalované společnosti, přípisem JUDr. I. P. AURA-PONT, divadelní a literární agentuře, spol. s r.o., Praha ze dne 13.10.2004, elektronickou poštou mezi JUDr. A. K. a T. H. ze dne 11.10.2004, 13.10.2004, 7.10.2004, 6.10.2004, přípisem JUDr. I. D., advokátky, ze dne 16.12.2004, adresovaným advokátní kanceláři Xxxx & spol. v Praze, výtahy z internetových stránek ze dne 15.12.2005, vizuály billboardové kampaně firmy Xxxx „podzim 2004“ – reklama na pilu a betonovou míchačku, objednávkou žalované společnosti ze dne 2.8.2004.

Podle § 11 odst. 2 z.č. 121/2000 Sb., autor má právo osobovat si autorství, včetně práva rozhodnout, zda a jakým způsobem má být jeho autorství uvedeno při zveřejnění jeho díla, podle odst. 3 věty první cit. ust. má autor právo na nedotknutelnost svého díla, zejména právo udělit svolení k jakékoli změně nebo jinému zásahu do svého díla, nestanoví-li tento zákon jinak. Podle § 12 odst. 1 z.č. 121/2000 Sb., autor má právo své dílo užít a udělit jiné osobě smlouvou oprávnění k výkonu tohoto práva; jiná osoba může dílo užít bez udělení takového oprávnění pouze v případech stanovených tímto zákonem. Podle § 40 odst. 1 písm. e/ z.č. 121/2000 Sb., autor, do jehož práva bylo neoprávněně zasaženo nebo jehož právu hrozí neoprávněný zásah, může se domáhat zejména poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za způsobenou nemajetkovou újmu, zejména 1. omluvou, 2. zadostiučiněním v penězích, pokud by se přiznání jiného zadostiučinění nejevilo postačujícím; výši peněžitého zadostiučinění určí soud, který přihlédne zejména k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k zásahu do práva došlo; tím není vyloučena dohoda o narovnání. Podle § 40 odst. 3 z.č. 121/2000 Sb., právo na náhradu škody a na vydání bezdůvodného obohacení podle zvláštních právních předpisů zůstává nedotčeno; výše bezdůvodného obohacení vzniklého na straně toho, kdo neoprávněně nakládal s dílem, aniž by k tomu získal potřebnou licenci, činí dvojnásobek odměny, která by byla za získání takové licence obvyklá v době neoprávněného nakládání s dílem.

Po takto provedeném dokazování dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná.

Mezi účastníky řízení nebylo žádného sporu o tom, že žalobce je autorem textu písně „Xxxx“, která je známá též pod názvem „Xxxx“, což bylo také prokázáno sdělením Ochranného svazu autorského pro práva k dílům hudebním se sídlem v Praze ze dne 10.12.2004. Jedním z textu či verše této písně je i verš „xxxx“. Zmenšenou kopií billboardu žalovaného soud zjistil, že na tomto billboardu je vyobrazena míchačka na beton, u níž stojí žena, pod názvem žalovaného Xxxx je uveden text: „xxxx ...“ a text „... xxxx“, který je však umístěn již o řádek níže a posunutý. Pod tímto textem je uvedena cena, údaj o výkonu a obsahu míchačky a době záruky. Vpravo je umístěn obrázek znázorňující zeď. Z korespondence mezi zástupci žalobce a žalovanou společností zjistil soud, že prostřednictvím svých zástupců upozornil žalobce žalovanou společnost na skutečnost, že na reklamním billboardu bez svolení žalobce užil žalovaný text z písně žalobce, jejímž je autorem, měl zájem na vyřízení věci mimosoudní cestou, ovšem bez úspěchu.

Soud se neztotožňuje s tvrzením žalovaného, že užitím „sloganu“ na reklamním billboardu v podobě „Xxxx xxx“, doplněným o rozsáhlou obrazovou úpravu, se nejedná o neoprávněné užití autorského díla žalobce a jeho změnu. Je zcela nesporné, a bylo také prokázáno, že žalobce je autorem textu písně „Xxxx“, která obsahuje mimo jiné i verš – text: xxx. Text písně, která text v podobě uvedené na billboardu žalovaného obsahuje, je dílem ve smyslu autorského zákona. Autorské právo se vztahuje nejen na dílo dokončené, ale i na jeho jednotlivé části (§ 2 odst. 3 aut. zák.). Pokud dojde k užití pouze části díla pro reklamní potřeby, je i v tomto případě k takovému užití potřeba udělení souhlasu od autora díla. Z billboardu žalovaného je zcela nepochybné, že v rámci propagace výrobku, na uvedeném billboardu znázorněného, došlo k užití části díla žalobce, konkrétně části textu jeho písně. Tento text lze považovat za notoriety a při vnímání této reklamy, konkrétně uvedeného textu reklamy, se široké veřejnosti vybaví text písně „Xxxx“. Žalovanému se nepodařilo prokázat, že by zahájil jakékoliv jednání se žalobcem o udělení souhlasu k užití části tohoto české veřejnosti známého textu a že by souhlas k užití tohoto textu pro potřeby propagace prodeje výrobku na billboardu uvedeného získal. Svým jednáním neoprávněně zasáhl do autorských práv žalobce, neboť široká veřejnost, včetně veřejnosti umělecké, se mohla domnívat, že žalobce k takovému užití části svého díla žalovanému souhlas udělil. Proto soud přiznal žalobci zadostiučinění, a to formou omluvy tak, jak je ve druhém výroku tohoto rozhodnutí uvedeno. Třebaže žalovaným uvedená reklama nebyla uveřejněna v tisku, vyhověl soud žalobci i v té části, aby byla omluva uveřejněna alternativně v některém z uvedených celostátních deníků, neboť tento způsob satisfakce za daných okolností, kdy k užití díla žalobce žalovaným došlo formou reklamy na billboardech, považuje soud za odpovídající.

Užitím díla žalobce bez udělení jeho souhlasu došlo na straně žalovaného k bezdůvodnému obohacení. Žalobce úspěšně prokázal, a to zprávou Občanského sdružení DILIA, divadelní a literární agentura se sídlem v Praze, a zprávou společnosti AURA-PONT, divadelní a literární agentura, s.r.o., se sídlem v Praze, že obvyklá odměna za užití díla pro reklamní účely prostřednictvím billboardů činí 100.000,- Kč. Jelikož v daném případě došlo k užití díla žalovaným bez udělení licence, uložil soud žalovanému vydat žalobci vzniklé bezdůvodné obohacení ve výši 200.000,- Kč (§ 40 odst. 3 aut. zák.).

Soud nepřihlédl k důkazům a tvrzení žalovaného, že i v jiných případech na internetových stránkách se nachází více podobných výrazů, jak bylo použito na billboardu, proto z těchto důvodů nemohlo ze strany žalovaného dojít k zásahu do autorských práv žalobce. Dle názoru soudu nelze nezávadnost jednání žalovaného prokazovat a odůvodňovat jednáním jiných subjektů, u nichž není prokázáno, zda z jejich strany k závadovému jednání došlo či nikoliv. Soud se také neztotožňuje s námitkou žalovaného, že není ve věci pasivně legitimován, protože není autorem uvedené reklamy. V řízení bylo výpisem z obchodního rejstříku žalované společnosti prokázáno, že předmětem činnosti žalované společnosti, mimo ostatní činnosti, je i činnost reklamní, s obsahem a námětem reklamy vyslovila souhlas, zhotovenou reklamu převzala a v podobě, v jaké jí byla zhotovitelem předložena, reklamu prostřednictvím billboardů šířila. K užití autorského díla žalobce došlo žalovanou společností, a to bez předchozího souhlasu žalobce, a to i poté, co byla na tuto skutečnost upozorněna.

Žalobce byl ve věci úspěšný, přiznal mu proto soud náhradu nákladů řízení, a to za právní zastoupení advokátem podle vyhl. č. 484/2000 Sb., § 3 odst. 1 bod 5 (z punkta 200.000,- Kč) 6.000,- Kč, podle vyhl. č. 484/2000 Sb., § 8 písm. b/ (zadostiučinění formou omluvy) 6.200,- Kč, 3x režijní paušál po 75,- Kč podle vyhl. č. 177/1996 Sb., § 13 odst. 3, § 11 odst. 1, písm. a/, d/, g/ (převzetí věci, písemné podání soudu, účast při jednání) – 225,- Kč, podle § 14 odst. 3 cit. vyhl. náhrada za ztrátu času za 11 půlhodin po 50,- Kč – 550,- Kč, cestovní náhrady za použití osobního automobilu k jednání z Prahy do Brna a zpět, průměrná spotřeba 6,56 litrů benzínu Natural 95, ujeté 440 km, cena za 1 litr benzínu podle vyhl. č. 647/2004 Sb., 27,40 Kč, tj. 794,50 Kč, cestovní náhrady podle z.č. 119/1992 Sb., 3,80 Kč za jeden km – 1.672,- Kč, soudní poplatek 9.000,- Kč, celkem náhrada nákladů řízení činí 24.441,50 Kč.

P o u ě n í : Proti touto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení k Vrchnímu soudu v Olomouci prostřednictvím soudu zdejšího.

V Brně dne 16. prosince 2005

Za správnost vyhotovení:
Lenka Čepešová

JUDr. Jiřina Benešová, v. r.
samosoudkyně